

Edini slovenski dnevnik v Zedinjenih
državah.
Velja za vse leto - \$3.00
Ima nad 7000 naročnikov.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The only Slovenian daily in the
United States.
Issued every day except Sundays
and Holidays.

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

NO. 105. — ŠTEV. 105.

NEW YORK, FRIDAY, MAY 5, 1911. — PETEK, 5. VEL. TRAVNA, 1911.

VOLUME XIX. — LETNIK XIX.

Iz delavskih krogov. Gaynor in peki.

Newyorški pekovski mojstri so naprosili župana Gaynorja, da posreduje med njimi in pekovskimi delavci.

ŠTRAJK MAŠINISTOV.

Stavbinski delavci v Patersonu, N. J., so zahtevali pripoznanje unije in ker so delodajalci proglasili "open shop", so pričeli štrajkati.

Pekovski mojstri na vzhodni strani mesta New Yorka so priredili zborovanje, na katerem so sklenili naprositi newyorškega župana Gaynorja, da posreduje med njimi in pekovskimi delavci v svrhu poravnave štrajka, ker sicer se je bati novih krvavih izgrediv in pomanjkanja kruha v mestu. Gaynor je izjavil, da bode prevzel ulogo posredovatelja, samo je zahteval, da se pekovski mojstri pisмено obrnejo do njega.

Voditelj štrajka Max Kazimirsky je izjavil, da je 40 pekovskih mojstrov že ugodilo zahtevam delavcev in da se drugi tudi že pogajajo z delavci. Štrajkarji so prepričani, da bodo zmagali.

Tudi v Bronxu je izbruhnil štrajk pekovskih delavcev.

Štrajk mašinistov v New Yorku se razširja.

Štrajk mašinistov zadobiva vedno večje dimenzije. Voditelj štrajka James Wilson je dejal, da je v New Yorku in okolici že 10 tisoč mašinistov na štrajku. Štrajkarji zahtevajo osemurni delavnik. V vsaki tovarni, kjer se dela več, kakor osem ur, bode nastal štrajk. Unijski in neunijski delavci se udeležijo štrajka.

Štrajk stavbinskih delavcev v Patersonu.

Unijski zidarji in unijski karpenterji v Patersonu, N. J., so sklenili podpirati drug drugega, da dosežejo slednji pri delodajalcih pripoznanje unije. Delavci so predložili delodajalcem načrt delavske pogodbe v obdobju in v podpis, toda ti niso hoteli pripoznati unije in so proglasili "open shop". Zidarji in karpenterji so nato ostavili delo in pričeli štrajkati.

Pomanjkanje kruha v New Yorku.

Vsled štrajka pekovskih delavcev na vzhodni strani mesta New Yorka je nastalo pomanjkanje kruha. Upanje je, da kmalu nastane mir v pekovski obrti, ker večina pekovskih mojstrov se je že poravnala z delavci.

Delavca ustrelil.

Italijanski delavci, ki delajo pri kontraktoru James Quinn na Flatbush Ave. v Brooklynu, N. Y., so že več dni zahtevali od svojega delodajalca izplačilo zaslužka. Včeraj niso hoteli iti poprej na delo, kakor da njim Quinn izplača zaslužek. Quinn se je izgovarjal, da ne dobi denarja od mesta za izvršeno tlakovanje. Delavci so postali siloviti tako, da je moral kontraktor Quinn bežati v gostilno. Quinn je potegnil revolver in enkrat ustrelil. Zadel je delavca Luigi Maria v trebuh, nakar je bežal naprej. Italijani so divjali za njim in bi ga bili gotovo linčali, ako bi ga bili dobili v pest. Ranjeni Luigi Maria je umrl v bolnišnici. Quinnovi prijatelji trde, da je mestna uprava kriva umora, ker Quinnu res ni dala denarja, da bi bil mogel ta izplačati svoje delavce.

Ženske zahtevajo žensko za načelnico policije.

Ženske v Bostonu, Mass., so prišle do prepričanja, da je policijska uprava slaba. Women's Homestead Association je zahtevala, da se imenuje ženska za načelnico policije.

Amerikanske socialne in politične zadeve.

V Baltimore je bil v navzočnosti predsednika Tafta otvorjen tretji narodni mirovni kongres.

PREISKAVE PROTI TRUSTOM.

V poslanski zbornici je predlagal poslanec Kerby iz Indiane, da se izpremenijo zakoni o izročitvah zločincev.

Baltimore, Md., 3. majnika. V navzočnosti predsednika Tafta, Andrew Carnegieja, kardinala Gibbonsa in drugih dostojanstvenikov je bil otvorjen tretji narodni mirovni kongres. Predsednik je v svojem govoru omenil razsodiščne pogodbe z Anglijo in se tudi dotaknil razmer v Mehiki. Dejal je, da imajo Združene države miroljubne namene nasproti Mehiki. Tudi Andrew Carnegie je govoril o razsodiščni pogodbi med Anglijo in Združenimi državami in je hvalil Angleže, ki so tako hitro in z veseljem sprejeli predlog, da se vsa preporna vprašanja med obema državama mirnim potom poravnava.

Demokrati so odredili preiskave proti trustom.

Washington, 3. maja. Demokrati, ki imajo v poslanski zbornici večino, so sklenili, da preiskuje odbor devetih poslancev kupčijske transakcije United States Steel Corporation ali jeklenega trusta. Ta odbor naj doloži, ako ima jekleni trust protizakonite zveze s Pennsylvania Steel Co., Cambria Steel Co., Lackawanna Steel Co. in drugimi družbami. Kongresni poslanci Francis iz Ohio je predlagal, da se preiskujejo tudi kupčijske zveze American Woolen Company, ki kontrolira vso volneno industrijo. Tudi proti ekspresnim družbam bodo demokrati uvedli preiskavo.

Izročitveni zakoni.

Washington, 3. maja. Poslanec Kerby je predlagal v poslanski zbornici, da se izpremenijo zakoni o izročitvah zločincev. Po načrtu bi imeli le državni ali zvezni sodniki pravico odločevati o izročitvi zločincev, ne pa tudi policijski sodniki, kakor dosedaj. Za prestopke teh predpisov je določena zaporna kazen do desetih let in globa do \$5000.

Štrajkarji so napadli delavce.

Med Grand, Hester in Allen St. so včeraj štrajkujoči pekovski delavci napadli Georga Lipskega in njegove spremljevalce, ker Lipsky ni hotel podpisati novega dogovora z unijo števil. 100. Štrajkarji so Lipskega tako pretepli, da je v nezavesti obležal na cesti. Njegovi spremljevalci so ušli.

Tri otroke umoril.

Boston, 3. maja. Thomas Haggerty je danes srečal svojega prijatelja in mu mirno pripovedoval, da je ponovi umoril svoje tri hčerke, stare 4, 7 in 10 let. Policija je šla v Haggertyjevo stanovanje in res našla vse tri otroke mrtve. Oče je bil aretiran. Kaj je nesrečnega moža napotilo, da je umoril svoje otroke, ni znano.

Cena vožnja.

Parnik od Austro-Americana proge

LAUBA

odpluje dne 10. maja 1911.

Vožnja stane iz New Yorka do:

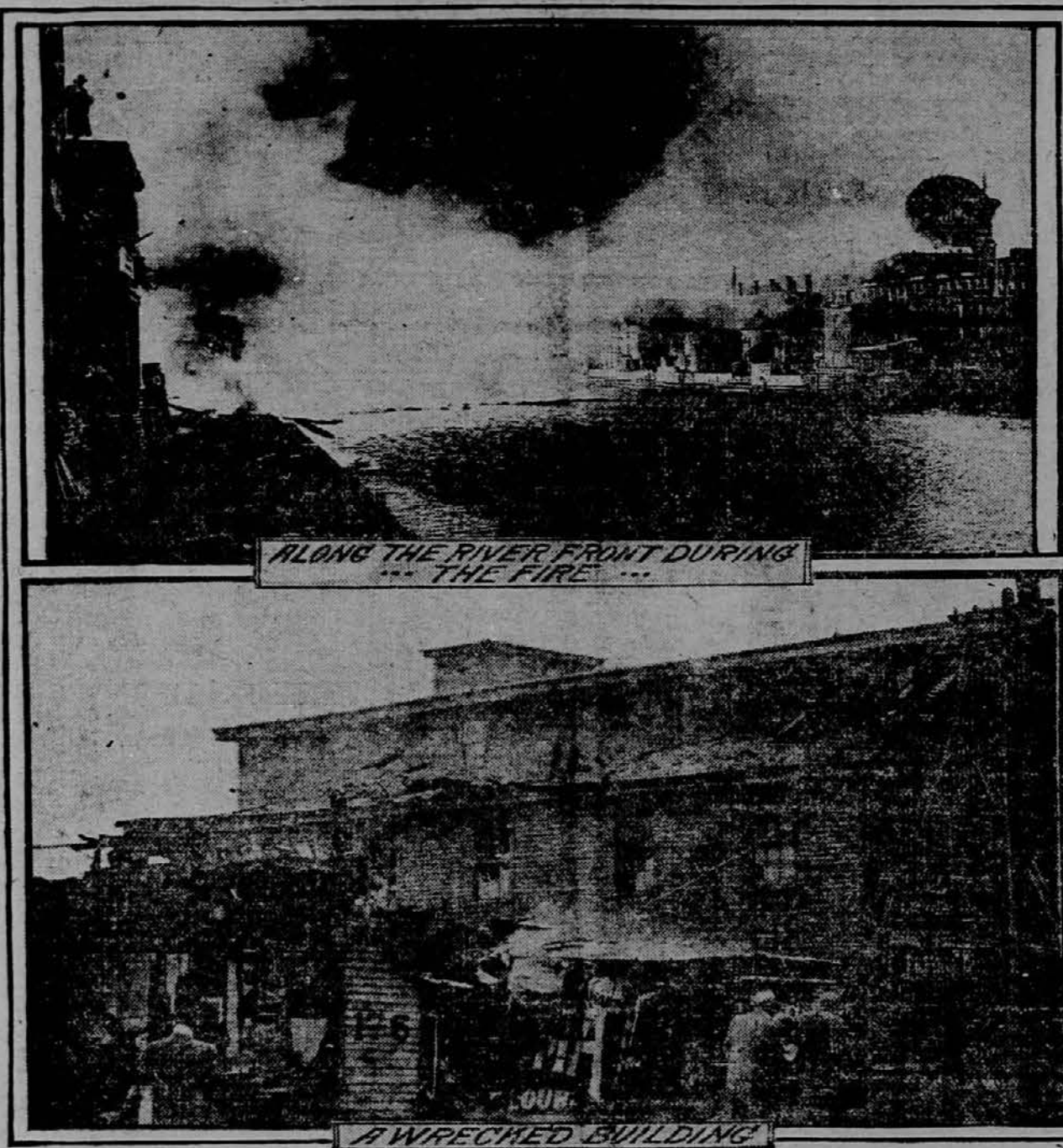
Trsta in Rake \$35.00,

Ljubljane 35.00,

Zagreba 36.20.

Vožnje listke je dobiti pri Frank Baker Co., 82 Cortlandt St., New York.

MESTO BANGOR, ME., V KATEREM JE DIVJAL PRED DNEVI HUD POŽAR.

Zadnji požar v mestu Bangor, Me., ki je povzročil 5 milijonov škoda, je nastal baje vsled tega, ker je neki postopač v šupi vrzel še gorečo cigareto na tla. Požar se je bil tako hitro razširil, da se je bilo bati, da upepeli celo mesto. Pogorela je ena tretjina mesta. Mestna uprava je takoj po požaru storila vse korake, da zgradi javna poslopja, ki so bila pogorela. Bangor je bilo leta 1791. inkorporirano kot "Town" in od leta 1834 ima mestni statut.

Krivo zločinstvo.

Žena umorjena.

V basementu hiše števil. 528 zap. 123. cesta v New Yorku je bila predvčeršnjim popoldne umorjena Mrs. Annie Molnar.

MORILEC JE POBEGNIL.

Mož je našel ženo ležati v krvi na tleh, ko je prišel z dela domov.

Predvčeršnjim so našli v hiši števil. 528 zapadna 123. cesta v New Yorku hišnico Mrs. Annie Molnar v njenem stanovanju, ki se nahaja v basementu, umorjeno. Ko je mož prišel proti večeru domov, so se nekateri stanovalci v hiši pritožili, da se hišnica ni prižgala luči v veži in na stopniščih. Povedali so možu, da so jo že klicali, da pa se ni nihče oglasil v stanovanju. Mož in drugi stanovalci so šli nato v stanovanje in našli ženo ležati v kuhinji na tleh. Bila je mrtva. Na vratu je imela dve veliki rani. Molnar je tekel takoj po policista in mu naznanil umor. V miznem predalu so našli dolg kuhinjski nož, ki je bil krvav, iz česar sklepajo, da je bila žena s tem nožem umorjena.

Molnar in njegova žena sta oba z Ogrskega in sta šele eno leto poročena. Žena je bila stara 25 let. Molnar je šel iz Wieserjeve tovarne na zapadni 43. cesti ob 5. uri in je šel najprej k svojemu prijatelju Louis Harunu na 930 West End Ave.

Mrs. Kern, ki stanuje v hiši, kjer se je izvršil umor, je izpovedala, da je okoli 4. ure videla ženo na dvorišču in okoli pete ure jo je klicala, pa ni dobila iz stanovanja nobenega odgovora. Nekaj druga žena je rekla, da je videla okoli 4. ure nekega tujega možkega v basementu, pa ga ni mogla natančneje opisati. Detektivni pravijo, da se je morala žena z vso silo braniti proti napadalcu. Vse dosedanje poizvedbe njo morilec so bile brezuspešne.

Iz Avstro-Ogrske.

Cesar v Budimpešti.

Cesar Fran Josip je dospel v Budimpešto, kjer ga je občinstvo navdušeno pozdravilo.

V SVETO DEŽELO.

Spor nemške in češke socialne demokracije pri državnozbornih volitvah.

Budimpešta, 3. majnika. Cesar Fran Josip je dospel semkaj in je bil na poti do kraljevskega dvorca burno in navdušeno pozdravljen. V Budimpešti ostane cesar samo tri dni, nakar odpotuje na grad Jedlovo (Gödöllő), ki leži 25 kilometrov daleč od glavnega mesta Ogrske.

Ljubljanski škof je odpotoval v sveto deželo.

V sveto deželo je odpotoval ljubljanski knezoškof dr. Anton Bonaventura Jeglič v spremstvu s kustosom franciškanske provincije sv. Križa g. P. Placidom Fabiani. Povrne se okoli 1. junija.

Spor nemške in češke socialne demokracije.

Brno, 3. maja. Proti več kandidatom češke socialne demokracije so postavili pristaši nemške socialne demokracije protikandidata. Med strankama je prišlo do razdora.

Zasedanje državnega zbora.

Praga, 3. maja. "Narodni Listy" so poročali, da zasedanje prihodnjega državnega zbora bo trajalo od 12. julija do 4. avgusta.

Dr. Baxa je izstopil iz češke državnozbornih stranke in pristopil narodno-socialni stranki.

ROJANI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI IN NAJČISTEJSI DNEVNIK!

Intervencija v Mehiki.

Grozodejstva vstašev.

Vlada Združenih držav je prepričana, da bo mogla posredovati v Mehiki, ker vlada v deželi anarhija.

KRIZA JE AKUTNA.

Voditelji insurgentov ne morejo več brzdati revolucionarnega gibanja.

Washington, 4. maja. Intervencija Združenih držav v Mehiki je skoraj neizogibna in vsaki čas lahko ameriški vojniki prekoračijo mehiško mejo. V Mehiki vlada anarhija. Washingtonska vlada si je svesta, da je položaj zelo resen. Mirovna pogajanja med Diazom in Madero ne bodo prinesla deželi miru in reda. Križa je akutna. Insurgentni so že blizu glavnega mesta Mehike. Diazov odstop se pričakuje vsaki čas. V deželi veje revolucionarna sapa. Voditelji insurgentov niso v stanu kontrolirati revolucionarnega gibanja. V Spodnji Californiji gospodarijo insurgenti kakor roparji. Mehikanci, ki so na sumu, da so pristasi vlade, so trpinčeni in postreljeni. Predvčeršnjim so umorili tri moške, ki niso ničesar zakrivali. Med umorjenimi je neki George Meis, ki je zapustil sedem otrok.

Poštni uradnik aretiran.

Boston, Mass., 3. maja. Zvezni detektivski so aretirali poštnega klerka Timothy Sullivana, ko se je hotel odpeljati v New York. Obdolžen je, da si je prisvojil paket, v katerem je bilo \$8000 in katerega je National Bank v New Londonu odposlala v Boston. Zvezni komisar Hayes je stavil Sullivanu pod \$10,000 varščine in ker te ni mogel položiti, so ga odpeljali v zapor v East Cambridge. Aretiranec je bil 11 let v poštni službi.

Diaz v stiski in zadregi. Položaj zelo resen.

Revolucionarji so samo 20 milj oddaljeni od glavnega mesta Mehike in je bodo napadli, ako se mirovna pogajanja razbi-jejo.

KONFERENCE MIROVNIH KOMISARJEV.

Amerikanski poslanik Wilson je v družbi z nemškim poslanikom zahteval od mehiške vlade, da poskrbi za varstvo inozemcev.

Washington, 4. maja. Vzhodni mirovni pogajanjem med mehiško vlado in insurgenti je položaj v Mehiki mnogo resnejši, kakor je bil sploh kdaj poprej. Iz Puebla in Cuernavaca so došla zelo vznemirjajoča poročila in iz glavnega mesta Mehike poročajo, da so insurgenti samo 20 milj oddaljeni od mesta in da vlada ni v stanu ustaviti prodiranja insurgentov proti Diazovi prestolici. Prebivalstvo mesta Mehike se boji, da bodo insurgenti napadli mesto, ako mirovna pogajanja ne bodo imela uspeha.

V državnem departementu v Washingtonu so dobili zanesljiva poročila iz Mehike, ki pravijo, da je mehiška vlada onemogla nasproti situaciji v deželi in da je ljudstvo nezadovoljno s predsednikom Diazom. Washingtonska vlada ne veruje, da bi mirovna pogajanja bila uspešna. Tudi, ako se sklene mir med Diazom in Madero, ne bodo drugi insurgenti mirovali. Vlada nima zadosti vojakov, da bi udušila revolucijo.

Mirovne konference.

El Paso, Tex., 4. maja. Mirovne konference med zastopniki mehiške vlade in insurgentov so se pričele. Včeraj je sodnik Carabajal se posvetoval z voditeljem insurgentov Francisco J. Maderom. Pri pogajanjih o mirovnih pogojih ne bode Madero sam navzoč, nego ga bo zastopal dr. Vasquez Gomez.

Posredovanje ameriškega poslanika.

Washington, 4. maja. Državni departament je dobil od poslanika Wilsona poročilo, da preti inozemcem v Mehiki velika nevarnost in da se je on v družbi nemškega poslanika obrnil do mehiške vlade, da poskrbi za boljše varnost inozemcev.

Mesto Mazatlan je padlo.

Tucson, Ariz., 4. maja. Begunci iz Guayamas poročajo, da je mesto Mazatlan padlo v roke revolucionarjev. Nad tisoč Amerikancev je v mestu vjetih, ker so vse prometne zveze pretrgane.

Mobilizacija v Guatemali.

Mesto Mehika, 4. maja. Juan J. Ortega, poslanik Guatemale, je potrdil vest, da je Guatemala mobilizirala vojsko in je poslala na mehiško mejo. Poslanik pravi, da se je to zgodilo v svrhu nadzorovanja meje, ne pa v svrhu podpiranja insurgentov.

Zakonodajalci aretirani.

Columbus, O., 4. maja. Šest poslancev je bilo aretiranih, ker so na sumu, da so se dali podkupiti. Aretiranih jih bo še več. Nad sto pri je dobilo pozive, da pričajo pred Grand Jury. Aretirani so senatorji in člani poslanske zbornice.

NAZNANILO.

V zalogi imamo še nekoliko "Slovensko-Amerikanskega Kalendarja". Kdor nam pošlje pet centov za poštino, ga dobi brezplačno. Letos smo bili tiakali več izvodov kakor poprejšnja leta in zato nam jih je nekoliko ostalo. Ured. "Glas Naroda".

Razne novosti iz inozemstva.

Kitajska vlada je zadušila revolucijo v Cantonu in v provinciah.

NEMŠKI CESAR VILJEM.

V angleškem parlamentu je bila sprejeta v prvem branju predloga, ki omejuje pravice lordske zbornice.

London, 3. maja. Hongkong & Shanghai Banking Corporation je dobila brzojavno poročilo, da je v Cantonu nastal zopet mir in da je promet med Cantonom in Hongkongom zopet odprt.

Podadmiral Sir Alfred Winsloe, poveljnik angleškega vojnega brodograja na iztoku, je poročal admiraliteti, da je položaj v mestu Canton normalen. Vlada je zadušila revolucijo. V Cantonu sta dve angleški topničarki in več vojnihi ladij v Hongkongu je pripravljenih na odhod v Canton, toda generalni konzul je izjavil, da inozemci v Cantonu ne potrebujejo več posebnega varstva.

Nemški cesar na povratku v Nemčijo.

Genova, 3. maja. Nemški cesar Viljem je na jauti "Hohenzollern" prispel v Genovo, odkoder se je z vsem svojim spremstvom po železnici odpravil v Nemčijo.

Angleški lordi in njih pravice.

London, 3. maja. V angleškem parlamentu je bila v prvem branju sprejeta predloga, ki znatno omejuje pravice lordske zbornice. Proti predlogi se je sicer bila dvignila ostra opozicija, ali ni ničesar opravila. Gotovo je, da bo predloga tudi v zadnjem branju sprejeta.

Parizanka prijeta zaradi špionaže.

Kolonj, 3. maja. Policija je aretirala mlado in lepo Parizanko Miss Thirion, ki je že dalje časa bivala v Kolonju. Oblasti jo obdolžujejo, da je od nekega častnika si znala pridobiti tajne načrte o mobilizaciji.

Dinamitni atentat v Gary, Ind.

Dva tovorna vozova, v katerih so spali italijanski delavci, sta bila z dinamitom razstreljena.

DVA DELAVCA USMRTENA.

Atentat je baje izvršil neki italijanski imejitelj posredovalnice za delo iz masčevanja proti konkurentu.

Gary, Ind., 3. maja. — Dva tovorna vozova, v katerih so spali italijanski delavci Amer. Bridge Co., sta bila danes ponoči z dinamitom razstreljena. Dva delavca sta bila takoj ubita, dvajset pa jih je bilo težko telesno poškodovanih. Ubita sta bila Benedetto Aglio, 35 let star in Giagno Impostato 41 let star. Atentat je baje izvršil lastnik neke italijanske posredovalnice za delo in službe iz masčevanja proti konkurentu, ki je bil za imenovano kompanijo nabral delavcev. Oblasti so odredile preiskavo. Ranjeni delavci so bili vsi prepeljani v bolnišnico.

Obrežje na New Jersey se znižuje.

Učenjaki trde, da se atlantsko obrežje in zlasti ono na New Jersey vsakih 100 let za dva čevlja znižata. Ta trditev bo predmet preiskavi, ki jo bo uvela geološka družba v Washingtonu.

